

נושאים לדיון לקראת יום השואה

”את מה שהיה, לא נוכל עוד לשנות. כל מה שבידנו לעשות הוא ללמוד מהעבר ולהבין מהי המשמעות של אפליה ורדיפה של אנשים חפים מפשע. אני סבור שעל כל אדם מוטלת החובה להיאבק בדעות קדומות”.

אוטו פרנק, 1970, מוזיאון אנה פרנק באמסטרדם.

הנושאים המוצעים להלן לדיון, עוסקים בבחינת ההשפעה שיש לשואה על עמדותיהם ועל פעילותם האזרחית של החיים בישראל בכלל, ושל התלמידים בפרט.

1. האם השואה מחייבת התנהלות ערכית של מדינת ישראל ואיזו:

- בגלל השואה מדינת ישראל צריכה להיות חברת מופת.
- בגלל השואה מדינת ישראל צריכה להיות ככל המדינות והעמים.
- מדינת ישראל מחוייבת בגלל השואה להישרדות, גם במחיר פשרות מוסריות.
- לא צריך להיות קשר בין השואה לבין דמות מדינת ישראל.
- אחר....

2. לשואה חייבת להיות השפעה על השקפת העולם הדתית / חילונית:

- מן השואה אני מסיק על אי קיום האל.
- מן השואה אני מסיק על קיום האל ועל משבר האמונה.
- אין קשר בין השואה לבין אמונתי.

3. ניצולי שואה רבים חיים מתחת לקו העוני בישראל וכמוהם גם חסידי אומות העולם

- מדינת ישראל חייבת לספק את צרכיהם באופן מיוחד.
- מדינת ישראל חייבת לספק את צרכיהם של כל הקשישים באופן שווה ללא כל קשר אם היו או לא היו בשואה.
- כל אדם צריך לדאוג לרווחתו באופן עצמאי.
- עמדה אחרת....

4. האם השואה היא אירוע ייחודי של העם היהודי, האם היא אירוע אוניברסאלי?

- מדינת ישראל חייבת לציין את יום השואה שלה בנפרד מאחרים.
- מדינת ישראל חייבת לציין את יום השואה הבינלאומי עם כל מדינות העולם.
- מדינת ישראל חייבת לציין את שני המועדים.
- מדינת ישראל חייבת להנציח ולזכור גם את קורבנות השואה שאינם יהודים.
- מדינת ישראל חייבת להנציח ולזכור את קורבנות השואה היהודים בלבד.

5. מאירועי השואה נובע:

- כי אנחנו צריכים לנהוג אחרת בפליטים המגיעים אלינו מאזורי אסון.
- כי אנחנו צריכים לנהוג אחרת במהגרי עבודה.
- שאנו חייבים להיות רגישים יותר לתופעות גזענות.

- כי אנחנו צריכים לדאוג לעצמנו בלבד.
- מאירועי השואה לא נובע דבר.

6. האם וכיצד יכלה להתרחש שואה?

- האם היא יכולה להתרחש בכל מקום?
- האם היא יכולה הייתה להתרחש רק באירופה?
- האם היא יכולה להתרחש בכל מקום ובכל זמן?

7. מה אנחנו לומדים על היחס לחוק המדינה בעקבות השואה?

- יש לציית לחוקי המדינה בכל תנאי.
- יש לציית לחוקי מדינה דמוקרטית בלבד.
- אין לציית לחוקים אנטי דמוקרטיים במדינה דמוקרטית.
- אחר....

8. אחריות בין דורית -

- דור שני, דור שלישי ורביעי לקורבנות השואה -
- מהי האחריות של משפחות הנאצים?
- מהי האחריות של צאצאי קורבנות השואה?
- דור שני, שלישי ורביעי לפושעי המלחמה -
- מהי האחריות של משפחות הנאצים? מהי אחריות הצאצאים?

9. פיצויים מגרמניה עד מתי?

- תמיד
- עד מותם של הניצולים

10. מדיניות הביטחון שלנו צריכה להתבסס על חווית השואה.

- מדיניות הביטחון שלנו צריכה להשתחרר מחוויית השואה.
- מדינות אחרות צריכות להגן עלינו בגלל השואה.
- מדינות אחרות אינן חייבות לנו דבר בגלל השואה.

11. האם לגיטימי להשוות את תופעות השואה לרצח עם במקומות אחרים?

12. האם מותר להשוות תופעות חברתיות בישראל לשואה ולתהליכים שקדמו לה?

13. האם מותר לאסור על השימוש במילה נאצי במדינה דמוקרטית?

אתם מוזמנים לדון עם התלמידים על השפעות אחרות שיש לדעתם לשואה ולאופן בו הם סבורים שיש להתמודד עם השפעות אלו.

תכניות בנושא מאבק בגזענות, אפלייה אפשר למצוא בקישורים הבאים:

[בשביל הדיאלוג - התמודדות חינוכית עם תופעת הגזענות](#)

[כוחה של מילה - הגנה על חופש הביטוי והתמודדות עם הסתה וגזענות](#)

